

УДК 37.01

ВЕБ-МУЛЬТИМЕДІЯ ЯК ЗАСІБ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ

АЛМАШІЙ І. І., ДМИТРІЄВ М. А.
Мукачівський державний університет

В статті розглядаються особливості використання веб-сайтів як одного з найефективніших засобів екологічного виховання, зокрема формування екологічної культури молоді. Однією з ключових проблем сучасної педагогічної науки є систематизація обсягу потрібного інформаційного матеріалу для творчого засвоєння та його використання освітніми інститутами. Одним із шляхів вирішення низки конкретних завдань є розробка і тиражування екологічних мультимедійних комп'ютерних середовищ для різних завдань виховання. Проблема використання інтернет ресурсу потребує педагогічного дослідження з позицій підвищення ефективності виховання із застосуванням веб-сайтів, тобто досягнення бажаного психолого-педагогічного впливу на особистість та максимально можливих результатів комп'ютеризованого навчання.

Ключові слова: екологічне виховання, веб-сайт, мультимедійні засоби, інформаційні технології.

Мультимедіа-технології дозволяють інтенсифікувати навчально-виховний процес, стимулювати розвиток мислення та уяви учнів, збільшувати обсяг навчального матеріалу для творчого засвоєння і використання його учнями, формувати дослідницькі, пошукові уміння, уміння приймати оптимальні рішення, викликати зацікавленість та позитивне ставлення до навчання.

Однією з ключових дидактичних проблем, що стоять сьогодні перед педагогічною наукою, є не вирішені до кінця завдання створення та запровадження в системі професійно – технічної освіти таких технологій навчання, які забезпечили б інтенсивне оволодіння учнями міцними знаннями, уміннями і навичками та сприяли б якісному системному засвоєнню змісту навчання. Науковці і педагоги-практики на сучасному етапі розвитку педагогічної науки докладають чимало зусиль для вирішення цієї проблеми[6].

Виходячи з умов реалізації екологічної освіти одним із шляхів вирішення низки конкретних завдань є розробка веб-сайтів для різних ланок освіти. Тому створення і використання екологічних комп'ютерних ігрових програм можна віднести до основних напрямів популяризації екотуризму, які спрямовані на екологічне виховання особистості – одна із актуальних проблем сьогодення. Універсальність комп'ютерних засобів визначається тим, що вони можуть бути застосовані не тільки як практичний посібник, а й як засіб розширення можливостей освітньо-виховного процесу всіх навчальних закладів від дитячого садка до середньої школи і в узу [2,1, 4].

Використання засобів мультимедіа на думку Н. Самойленка навчально-виховному процесі використовується для узагальнення і систематизації знань. Це допомагає створити конкретне, наочно-образне уявлення про подію, відтворити та поглибити знання, активізувати пошукову діяльність [3]. Дидактичні проблеми і перспективи використання інформаційних технологій у навчанні досліджувала І. В. Роберт; психологічні основи комп'ютерного навчання визначив Ю. І. Машбіц, систему підготовки вчителя до використання інформаційної технології у навчанні обґрунтував М. І. Жал. Ідея «комп'ютерних навчальних середовищ» належить американському вченому С. Пейперу. Він досліджував можливості комп'ютера як засобу для розвитку розумової діяльності школярів [1].

Метою статті є висвітлення актуальності розробки веб-сайтів екологічного спрямування з метою формування екологічної культури молоді.

Найвагомішим чинником зміни стилю життя та й інтересів людини стала комп'ютеризація. Крім практичного використання в роботі та побуті, спостерігається

захоплення інтернет-розробками, що швидко поширюється, особливо серед підлітків і дітей. У зв'язку з цим комп'ютерні ігри потрібно розглядати як своєрідний соціально-психологічний феномен, що сьогодні посідає все помітніше місце в житті людини.

Педагоги зацікавлені проблемою розробки якісних веб-сайтів, що мають забезпечувати необхідні принципи та підходи для того, щоб дати можливість педагогам і батькам з оптимальним результатом використовувати дидактичні можливості комп'ютерних програмних засобів[4].

Відповідно до періодичних видань та науково методичної літератури мультимедійні програми здатні вирішити багато проблем виховного процесу, а саме:

- реалізувати ігрові методи;
- застосувати передові інформаційні технології;
- здійснювати виховний процес за межами виховних закладів;
- розвивати самостійне активне сприйняття та засвоєння інформації.

При створенні комп'ютерних програм екологічного спрямування необхідно враховувати певні вимоги:

- досягнення мети екологічного виховання;
- передбачати активну розумову діяльність;
- проблемному поданню матеріалу;
- спрямованість на інтенсивне керування процесом;
- адаптації до індивідуальних особливостей суб'єктів виховання;
- враховувати індивідуальні, розумові, психо-фізіологічні можливості та інтереси.

У підлітковому віці вона має системно-змістовий характер, що примушує підлітка дивитися на об'єкт пізнання як на цілісність, що забезпечується єдністю багатьох складових. Тому побудова повинна враховувати модель розвиваючого навчання і реалізацію таких етапів:

- формування в учнів позитивного ставлення до екологічного туризму;
- оволодіння новою інформацією, що є пізнавальною діяльністю, спрямованою на опанування нових знань та способів навчальних дій;
- відтворення учнями засвоєного матеріалу;
- формування навичок в нестандартних умовах;
- узагальнення знань;
- спрямовування пізнавальної діяльності на творчий рівень.

Педагогічного дослідження потребують проблеми мультимедійності прикладного програмного забезпечення з позицій підвищення ефективності комп'ютеризованого навчання, тобто досягнення бажаного психолого-педагогічного впливу на особистість учня та найвищих результатів комп'ютеризованого навчально-виховного процесу.

Ідея. Як приклад, розроблений сайт, який спрямований на розвиток усвідомлення членами соціуму екологічних проблем, та мотивацію у сприянні очищення зовнішнього середовища в цілому. Також мається на меті мотивувати людей у скоєнні ними позитивного вчинку в рамках екології.

Головною метою даного сайту, який знаходить за адресою : msa.co.ua є реєстрація користувачів, які небайдужі до екології Закарпатського краю. Спочатку при реєстрації на сайті користувачі вказують інформацію про себе, яку вони вважають за необхідну. Після реєстрації для них відкривається ціла гора різного функціоналу та можливостей. По-перше, однією з найважливіших функцій є можливість додавання нових матеріалів користувачів на сайт. Тобто, вони зможуть обмінюватися своїми поглядами з іншими користувачами. Потім на основі прочитаного та переглянутого матеріалу поділитися враженнями та зробити висновки. По-друге, користувачі можуть

викласти свої фото та відео на сайт, що надає додаткові переваги при обговоренні тих чи інших екологічних проблем Закарпаття.

Створення платформи, здатної зацікавити індивідів та розширити сферу впливу в рамках екологічних знань, становить достатньо складну проблему, яка звичайно вирішується великими колективами авторів, які спираються на міцну економічну підтримку і витрачають на таку роботу кілька місяців або років. Зрозуміло, що для звичайного вчителя, студента чи викладача такий шлях не є реальним.

Широка проблематика теми екології, та її інтеграції в сферу інтернет простору призвела до застосування глобальної мережі задля популяризації даної теми. У випадку, коли інтернет простір стає основною базою розвитку проекту, робота зосереджується над розробкою такого інструменту дії (в даному випадку мова йде про конкретну програму), який зможе вплинути на членів соціуму. У вузькому розумінні, вплив потрібно розуміти, як чинник зміни поглядів на екологічну сутність певного індивіда. Якщо говорити про широке розуміння, то йде мова про зміни менталітету великої групи людей. Звичайно, що не можна обмежуватися єдиним інструментом дії у вирішенні такого глобального питання, як зміна ментальності нації, тому буде прикладена широка соціально-діагностична робота спрямована на вивчення «антисоціальних» проявів у поглядах населення. Після визначення основних закономірностей прояву негативних тенденцій у певних соціальних групах, буде розроблений новий інструментарій соціального впливу в рамках корекції екологічних поглядів.

Отже, проект «Моя соціальна дія» (MSA) - це проект, створений з метою впливу на людей для вчинення ними суспільно корисних вчинків (мал. 1). Покращення свого оточення - ось основний постулат проекту. Кредо MSA зводиться до впливу на людину шляхом заохочення. Заохочення відіграє важливу роль у становленні та розвитку особистості. Воно сприяє посиленню виконання дій, спрямованих на досягнення певної мети. Сутність заохочення в проекті MSA зводиться до показу людиною власного суспільно корисного вчинку, за який вона отримує похвалу від інших людей.

Мал. 1. Емблема проекту MSA.

Бачення проекту. Вплив суспільства на людину - надзвичайний. Вона настільки вилася у вирій цієї могутньої та широкої імперії, що багато чого просто не помічає. Щоденно її оточують негативні наслідки діяльності.

Байдужість - ось проблема суспільства. Еволюцію байдужості можна прослідкувати в історії. Такі почуття як емпатія, сердечність, людяність зараз не в моді. Ще б пак, ми закрилися у щільному футлярі в якому нам комфортно та затишно. Щоденно нас оточують

Мал.2. Проблеми, якими займається проект.

дрібниці, які легше не помічати: сміття біля будинку, розкидані вітром квіти біля пам'ятника, жакливі надписи на стінах, загублена річ на тротуарі, людина похилого віку з важкою сумкою, та інше. Ми звикли до цього. Звикли банально не помітити. А світ має здатність змінюватися на краще, якщо цього потребують його жителі (мал. 2).

Починати з дрібнички. Важко зробити це вперше, потім буде легше. Тому, якщо ви стали свідком ситуації, яку ви в змозі вирішити, вирішіть її, сфотографувавши до вашої дії та після (мал. 3-5). Далі завантажте обидві фотографії на наш сайт. Ми будемо дуже вам вдячні! Ви розчулите своїм вчинком байдужих людей, які наступного не проігнорують подібну ситуацію. Так разом, ми змінимо світ на краще!

Інтернет простір став ефективним технічним засобом поширення знань. Маючи вплив на поведінку людей, система мережі-інтернет може стати сильним інструментом для формування позитивних зрушень у вчинках людей.

My Social Action

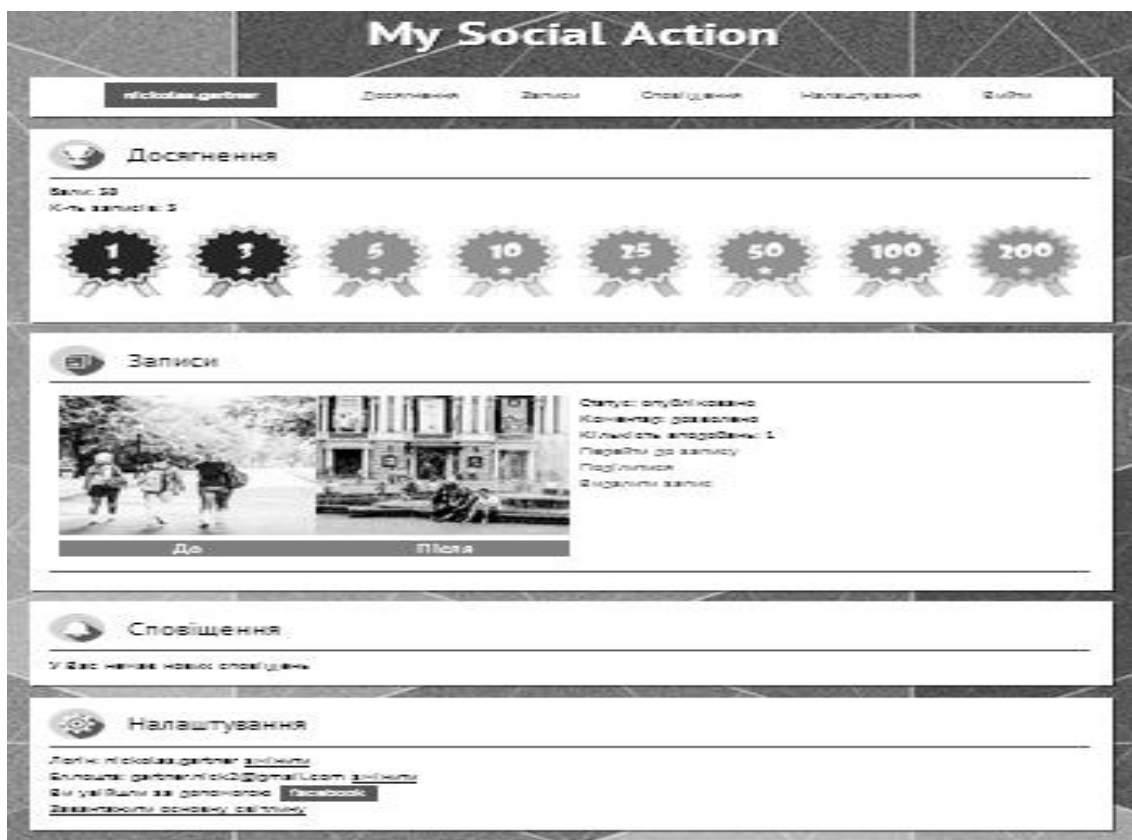
Мал.3. Методи завантаження фотографії на сайт.

В даній роботі розглянутий проект соціального впливу на людей «Моя соціальна дія» (MSA). За допомогою «інструменту» заохочення, робиться вплив на формування позитивних якостей у людей, для перебудови суспільства в цілому.

Мал.4. «Сторінка соціальних дій».

Слід наголосити на новаторстві застосування методу «суспільного заохочення», який має широкий вплив на велику частину населення.

Мал.5. Сторінка профілю користувача.

Складними і суперечливими залишаються питання розкриття вимоги до комп'ютерно-орієнтованих засобів навчально-виховного середовища нового покоління та ІКТ-компетентності у професійному розвитку педагогів; впровадження і оптимального використання цифрових технологій у формуванні екологічної культури молоді. Тому, обговорення факторів, що обмежують ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні культури особистості і аналіз причин низької результативності впровадження цифрових технологій у навчально-виховний процес є тією проблематикою у формуванні культури особистості, які в подальшому потребують наукового дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Храбовченко В.В. Экологический туризм .Учебно-методическое пособие. / В. В. Храбовченко - М.: Финансы и статистика, 2003. - 208 с.
2. Вовковінська Н.В. Інформатизація середньої освіти.// Програмні засоби ,технології, досвід, перспективи. / Н.В. Вовковінська, Ю. О. Дорошенко // – К.: Педагогічна думка, 2003. – 272 с.
3. Газман О. С. В школу с игрой: Книга для учителя./ О. С. Газман, Н. Е. Харитоновна // – М.: Просвещение, 1991. -96 с.
4. Забродська Л. М. Інформаційно-методичне забезпечення проектно-технологічної діяльності вчителя: Науково-методичний посібник / Л. М. Забродська, О. В. Онопрієнко // – Х.: Вид. група «Основа», 2007.-208с.
5. Сігетій І. П. Особливості застосування нових інформаційних технологій на уроках математики. / І. П. Сігетій, В. М. Петейчук // Освіта Закарпаття, 2006. №3. –С. 11-14.
6. http://osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/34663/

АННОТАЦІЯ

ВЕБ-МУЛЬТИМЕДІА КАК СРЕДСТВО ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

В статье рассматриваются особенности использования веб- сайтов как одного из эффективных средств экологического воспитания, в частности формирования экологической культуры молодежи . Одной из ключевых проблем современной педагогической науки является систематизация объема нужного информационного материала для творческого усвоения и его использование образовательными институтами . Одним из путей решения ряда конкретных задач является разработка и тиражирование экологических мультимедийных компьютерных сред для различных задач воспитания. Проблема использования интернет ресурса требуют педагогического исследования с позиций повышения эффективности воспитания с применением веб-сайтов, то есть достижение желаемого психолого-педагогического воздействия на личность и максимально возможных результатов компьютеризированного обучения.

Ключевые слова: экологическое воспитание, веб-сайт, мультимедийные средства , информационные технологии.

THE SUMMARY

WEB-MULTIMEDIA AS MEANS OF ECOLOGICAL EDUCATION

The article is devoted to peculiarities of websites usage as one of the most effective means of ecological education, and the formation of youth ecological culture in particular. One of the key problems of odern pedagogical science is systematization of the volume of the information for creative acquiring and its further usage by educational institutions. A solution to a number of specific tasks for various problems of education is the development and replication of ecological multimedia computer environments. The problem of the usage of internet resources needs pedagogical investigation from the viewpoint of education effectiveness improvement with the help of websites, i.e. to reach desirable psychological and pedagogical influence on personality as well as maximum possible results of computerized education.

Key words: ecological education, website, multimedia, informational technologies.